

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

ítélete

Az ügy száma: Kfv.I. 35.260/2024/6.

A tanács tagjai: Dr. Hajnal Péter a tanács elnöke;

Dr. Figula Ildikó előadó bíró;

Dr. Heinemann Csilla bíró;

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit bíró;

Dr. Tóth Kincső bíró

A felperes: Felperes1

Cím2

A felperes képviselője: név egyéni ügyvéd

Cím3

Az alperes: Alperes1

Cím1

Az alperes képviselője: név1 Ügyvédi Iroda (név1 eljáró ügyvéd)

Cím4

A per tárgya: mezőgazdasági támogatás tárgyában hozott közigazgatási határozat jogszerűsége vizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

Az elsőfokú bíróság határozatának száma: Debreceni Törvényszék 18.K.700.776/2024/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Debreceni Törvényszék 18.K.700.776/2024/8. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 nap alatt a felperesnek 350.000 (háromszázötvenezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A felülvizsgálati eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2022. május 15-én terjesztette elő egyrészt az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból finanszírozott egységes terület alapú támogatás, valamint az ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás igénybevételével kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/2015. (II.19) FM rendelet (továbbiakban: Jogcímrendelet I.), valamint a termeléshez kötött közvetlen támogatás igénybevételének szabályairól szóló 9/2015. (III.13) FM rendelet (továbbiakban: Jogcímrendelet II.) alapján, egyrészt átmeneti nemzeti anyatehén tartás támogatási kérelmét, másrészt termeléshez kötött anyatehén tartás támogatási kérelmét, eredtileg 44 állat egyedre, majd adatváltoztatást követően 42 állat egyedre.

[2] A Magyar Államkincstár, mint elsőfokon eljáró közigazgatási hatóság, az előtte folyamatban lévő termeléshez kötött anyatehén tartás támogatási kérelem alapján indult eljárásban, valamint az átmeneti nemzeti anyatehén tartás támogatási kérelem alapján indult eljárásban megállapította, hogy a kérelmezett 42 egyedből 20 egyed vonatkozásában a szaporítási esemény bejelentésére 2022. december 31-ig nem került sor, mert a szaporítási esemény bejelentésének dátuma ezen 20 egyed esetében 2023. január 03-a volt. Ilyen tényállás mellett az elsőfokon eljáró közigazgatási szerv 2023. május 31-én kelt, 330/4301/1525/2/2022. számú határozatában a támogatás kifizetése iránti kérelmet a termeléshez kötött anyatehén tartás támogatási kérelem vonatkozásában elutasította, megállapítva, hogy a kérelem 22 egyed tekintetében megfelel, míg 20 egyed tekintetében nem felel meg a támogatási feltételeknek, ezért a meg nem felelt egyedek száma alapján 1.330.627, Ft áthúzódó szankciót szabott ki, és a megfelelt egyedek után megállapított 1.463.609, Ft támogatási összegből a meg nem felelt állatokra számított közigazgatási szankció miatt ugyanezen összeget levonásba helyezte.

Az átmeneti nemzeti anyatehén tartás támogatási kérelem alapján indult eljárás során az elsőfokú hatóság 2023. június 23-án kelt, 333/4301/740/3/2022. számú határozatában szintén elutasította a támogatás kifizetése iránti kérelmet és megállapította, hogy a felperes kérelme 22 egyed tekintetében megfelelt, míg 20 egyed tekintetében nem felelt meg a támogatási feltételeknek, ezért a meg nem felelt egyedek száma alapján 501.300, Ft áthúzódó szankciót szabott ki.

[3] A felperes mindkét határozattal szemben fellebbezést terjesztett elő, amelyben arra hivatkozott, hogy a szaporítási események bejelentésére vonatkozó nyilatkozatát, a 2022. december 31-én lezárt fedezetést, a következő postai napon, 2023. január 03-án eljuttatta az ENAR rendszerbe.

[4] Az alperes, mint másodfokú hatóság, 2024. március 05-én kelt, EUJF/725-2/2024, és EUJF/453-2/2024. számú határozataival az elsőfokú határozatok helybenhagyásáról rendelkezett, az előbbi határozatban megváltoztatva a 333/4301/740/3/2022. iktatószámú határozat indokolási részét, a szaporítási esemény bejelentésének határidejét meghatározó jogszabályhely vonatkozásában.

[5] A Jogcímrendelet I. alapján előterjesztett kérelem vonatkozásában hozott határozatban megállapította, hogy annak 7. § (2b) bekezdése szerint az adott támogatási jogcím alapján igényelt állatokra vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon szaporítási események (beleértve a háremszerű és szabad pároztatásokat is) tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, és a támogatás csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg, melyek a termékenyítési rendszerbe, az arra rendszeresített bizonylaton és formában tárgyév december 31-ig hibátlanul bejelentésre kerültek.

A határozat indokolása szerint a felperes esetében a bejelentésre elkéssetten került sor, a felperes ugyanis csak 2023. január 03-án jelentette be a TER-be a szaporítási esemény tényét, annak ellenére, hogy az elsőfokú hatóság 2022. december 12-én tájékoztató levélben hívta fel a felperes figyelmét, hogy javasolt ellenőrizni a szaporítási adatok hiánytalan és hibátlan bejelentését, valamint a termékenyítő bika helyes feltűntetését.

A határozat indokolása utalt arra, hogy a Támogatási törvény 38. § (7) bekezdése szerint a támogatás nem alanyi jogon jár, ugyanis a 38. § (8) bekezdése szerint az ügyfélnek kell bizonyítania, hogy a jogosultsági feltételeknek megfelel. Miután a felperes a szaporítási események jogszabályban meghatározott határidőn belül történő bejelentési kötelezettségének 20 kérelmezett egyed tekintetében nem tett eleget, ezért a felperes nem bizonyította, hogy a támogatási feltételeknek megfelelt volna.

[6] A Jogcímrendelet II. alapján indult eljárásban hozott másodfokú határozat indokolása szerint a felperes nem tett eleget ezen rendelet 9. § (6a) bekezdésében foglaltaknak, amely szerint az adott támogatási jogcím vonatkozásában igényelt állatokra vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon szaporítási események (beleértve a háremszerű és szabad pároztatásokat is) tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, és a támogatás csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg, melyek a termékenyítési rendszerbe, az arra rendszeresített bizonylaton és formában tárgyév december 31-ig hibátlanul bejelentésre kerülnek.

Az indokolás szerint a felperes a kérelmezett egyedek közül 20 egyed vonatkozásában késedelmesen, határidőn túl, csak 2023. január 03-án tett eleget a szaporítási esemény bejelentési kötelezettségének.

Az indokolás szerint, miután a Támogatási törvény 38. § (7) bekezdése szerint a támogatás nem alanyi jogon jár, és a 38. § (8) bekezdése alapján a felperesnek kellett volna bizonyítania, hogy a jogosultsági feltételek fennállnak, és miután a felperes nem bizonyította, hogy a támogatási feltételeknek megfelelt volna, ezért a támogatás kifizetése iránti kérelem elutasítása indokolt volt.

Az indokolás utalt arra is, hogy a felperes a kérelme benyújtásával egyidejűleg egy olyan nyilatkozatot is tett, mely szerint „kijelentem, hogy a) a szarvasmarha fajok egyedeinek jelöléséről, valamint az egységes nyilvántartási és azonosítási rendszeréről szóló 99/2002 (XI.05) FVM rendeletben meghatározott előírásokat betartom, valamint e rendelet szerinti nyilvántartási és adatszolgáltatási kötelezettségemnek eleget tettem”. A nyilatkozat alapján pedig az indokolás szerint elvárható lett volna, hogy a felperes kérelem benyújtása előtt tájékozódjon kérelme jogi és ténybeli megalapozottsága felől és ezt követően mérlegelje a támogatási nyilatkozat benyújtását.

Kereseti kérelem és védirat

[7] A felperes mindkét határozattal szemben kereseti kérelmet terjesztett elő, a közigazgatási bíróság az így megindult közigazgatási pereket a Kp. 49. § (1) bekezdése alkalmazásával egyesítette.

[8] A felperes kereseti kérelmében a határozatok hatályon kívül helyezését vagy megsemmisítését, másodlagosan annak megváltoztatását kérte, állítva, hogy a két jogcímrendelet jogszabályellenes értelmezése és jogellenes alkalmazása vezetett a hibás első és másodfokú határozat meghozatalához.

[9] Vitatta, hogy az elsőfokú hatóság őt tájékoztatta volna a szaporítási esemény bejelentési kötelezettségről levélben, álláspontja szerint az elektronikusan kézbesített levél kézbesítési vélelme megállapítása jogszerűtlen volt.

Méltánytalannak állította, hogy egy jogi képviselő nélkül eljáró féltől elvárja a hatóság, hogy az év végi ünnepek alatt bonyolult jogi szakzsargont tartalmazó határozatot értelmezzen, valamint ahhoz rövid határidőn belül jogi képviseletet vegyen igénybe. Állította, hogy jogi képviselő nélkül eljáró félként arról sem volt tudomása, hogy törvénykezési szünet a közigazgatási eljárásokra vonatkozik, vagy sem, mivel a közigazgatási cselekményekre is alkalmazni kell ezt a határidőt, tekintve, hogy a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény egyfajta háttér jogszabálya a Kp.-nak.

[10] Keresetében hivatkozott az 1306/2013/EU Európai Parlamenti és Tanácsi Rendeletnek az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer, a kifizetések elutasítására és visszavonására vonatkozó feltételek, valamint a közvetlen kifizetésekre, a vidékfejlesztési támogatásokra és a kölcsönös megfeleltetésre alkalmazandó közigazgatási szankciók tekintetében történő kiegészítéséről szóló, a Bizottság 2014. március 11-i 640/2014/EU felhatalmazáson alapuló Rendelet (a továbbiakban: 640/2014 Rendelet) 13. cikkére, állítva, hogy a Rendelet 4. cikkében említett vis major esetek és rendkívüli körülmények kivételével a Rendelet szerinti támogatási, vagy kifizetési kérelmeknek a Bizottság által az 1306/2013/EU Rendelet 78. cikk (2) bekezdése alapján megállapított végső határidőt követő benyújtása munkanaponként 1%-os csökkenést eredményez azon az összegből, amelyekre a kedvezményezett a kérelmek határidőig történő benyújtása esetén jogosult lett volna. Érvélése szerint a Jogcímrendelet I. a 26.§ (5) bekezdésében a 7.§ (1) bekezdés c.) pont szerinti, azaz az anyatehén tartás támogatás iránti jogcím esetén, kifejezetten utal a késedelmes benyújtás esetén a 640/2014.Rendelet 13.cikkére.

[11] A kereseti kérelem szerint az alperesi határozat tévesen tartalmazza a 640/2014. Rendelet 31. cikke szerinti jogkövetkezmény alkalmazhatóságát, ugyanis a felperes szerint a 42 igényelt egyedből 20 egyedet zárt ki a támogatásból a hatóság, azaz még mindig maradt 22 db támogatásra jogosult egyed, amelyből kifolyólag az 50%-os küszöb nem teljesült, ugyanis több támogatott állata van, mint nem támogatott.

[12] A Jogcímrendelet II. vonatkozásában utalt arra, hogy annak 13. § (3) bekezdés c) pontja az ellésekhez tartozó termékenyítések bejelentéséről szól, így a hatóság tévedett amikor 2023.-ban beadott kérelmet 2022. évre vonatkozó kérelemnek minősítette, hiszen ebben az időszakban nem volt olyan termékenyítés, amely utóbbi elléshez vezetett volna.

[13] A felperesek álláspontja szerint pár napos késedelem nem vezethet ha olyan példátlan szankciókhoz, s mint amelyet az alperes vele szemben alkalmazott.

[14] Az alperes mindkét keresetre előterjesztett védiratában a felperes keresetének az elutasítását kérte.

[15] A védirat szerint a felperes alaptalanul hivatkozik a tájékoztató levél kézbesítési vélelme megállapítása szabálytalanságára, ugyanis egyrészt a felperes részére továbbított tájékoztató levelet a kézbesítés meghíúsulása miatt közöltnek kellett tekinteni, másrészt a bejelentési kötelezettség nem a tájékoztató levél tartalmán alapult, hiszen annak alapja jogszabályi rendelkezés volt.

[16] A védirat szerint a 640/2014. Rendelet 13. cikkére a felperes alaptalanul hivatkozott, ugyanis az csak a kérelem késedelmes benyújtására vonatkozó rendelkezést tartalmaz, a bejelentési kötelezettség késedelmes teljesítésére nem vonatkozik.

Hangsúlyozta, hogy mindkét jogcímrendelet egyértelmű a bejelentési kötelezettség határideje vonatkozásában, melyet a felperes elkövetett.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[17] A Debreceni Törvényszék a felperes keresetét alaposnak találta, ezért a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 88. § (1) bekezdés alkalmazásával az alperes 2024. március 05-én kelt EUJF/725-2/2024, és EUJF/453-2/2024. iktatószámú határozatait – az elsőfokú közigazgatási szerv határozataira is kiterjedő hatállyal – megsemmisítette, és az elsőfokon eljáró hatóságot új eljárás lefolytatására kötelezte.

[18] Az ítélet indokolása szerint a felperest terhelő bejelentési kötelezettség határideje nem ügyintézési, és nem eljárási határidő, ezért a felperes által hivatkozott polgári és közigazgatási perrendtartásbeli rendelkezések nem voltak irányadóak, és nem volt alkalmazható a kormányzati igazgatási szünet elrendeléséről és a kormányzati igazgatási szünetre alkalmazandó veszélyhelyzeti szabályozásokról szóló 369/2022. (IX.29.) Korm.rendelet igazgatási szünet szabályai sem.

[19] Az ítélet indokolása szerint a Jogcímrendelet I. 13. § (3) bekezdés c) pontja – amely az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatás feltételeként többek között az ellésekhez kapcsolódó szaporítási esemény bejelentését írja elő, nem írja felül ugyanezen Jogcímrendelet 7. § (2b) bekezdésében foglalt ellések nélküli szaporítási események bejelentési kötelezettségét, hiszen utóbbi a közös szabályokra vonatkozó részben valamennyi állattartáshoz kapcsolódó támogatás kapcsán irányadó.

[20] A bíróság ítélete indokolásában vizsgálta az alkalmazott szankció és az arányosság kérdését is, hivatkozott az Európa Unió Bíróság több ítéletére, és hangsúlyozta, hogy az Európai Unió rendeleti szintű jogforrása közvetlenül alkalmazandó, és amennyiben végrehajtási célú intézkedések elfogadására tagállamok részéről szükség van, ezek pusztán pontosíthatják a rendelet által előírtakat, de azt nem írhatják felül.

[21] Az ítélet kiemelte a 640/2014. Rendelet 30. cikk (4) bekezdés e) pontját, idézve abból, hogy amennyiben szarvasmarha meg nem felelés esete áll fenn, akkor amennyiben a feltárt meg nem felelés az állatokkal kapcsolatos események számítógépes adatbázisba történő késedelmes bejelentéséhez kapcsolódik, az érintett állatot meghatározottnak kell tekinteni, ha a bejelentésre a birtokon tartási időszak kezdete, vagy a 639/2014 felhatalmazáson alapuló rendelet 53. cikkének (4) bekezdésével összhangban meghatározott referencia időpont előtt kerül sor.

[22] Az ítélet indokolása szerint a 640/2014. Rendelet 13. cikk (1) bekezdése alkalmazandó, mely szerint a kifizetési kérelmeknek végső határidőt követő benyújtása esetén a munkanaponként 1%-os a támogatás csökkentési mértékre.

Hivatkozott a Kúria Kfv.IV.35.256/2021/5. számú határozatára is, mely szerint a 640/2014 Rendelet utal a támogatási kérelmek benyújtásának végső határideje mellett a tagállamok által az igazoló dokumentumok kellő időben történő benyújtása tekintetében meghozandó, bármely konkrét intézkedésre is, és az 1%-os csökkentés szankcióját rendeli alkalmazni azon dokumentumok esetében is, amelyek a támogatási jogosultságot megalapozzák. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a szaporítási esemény késedelmes bejelentése ilyennek tekintendő.

[23] Az ítélet indokolása szerint az alperesnek nem lehetett volna késedelmes bejelentés miatt 20 állat egyed kapcsán az elutasítással azonosítani a pár napos késedelmet, akkor, amikor az uniós jogalkotó maga teremtette meg a fokozatosság és arányosság kritériuma figyelembevételének kötelezettségét a szankció alkalmazás körében. Hangsúlyozta, hogy a felperes bejelentési kötelezettségét nem elmulasztotta és nem a hatóság felhívására pótolta, hanem késedelmesen teljesítette, így esetében a hatóságnak hivatalból alkalmazni kellett volna a 640/2014 Rendelet 13. cikk (1) bekezdését.

[24] A megismételt eljárásokra az elsőfokú szervnek azt az iránymutatást adta, hogy a 640/2014 Rendelet 13. cikk (1) bekezdésének megfelelően vizsgálnia és értékelnie kell a felperes szaporítási eseményekre vonatkozó bejelentéseit, a bejelentett egyedeket pedig abból az okból, hogy a bejelentésre 2022. december 31-ig nem került sor, meg nem határozottnak nem lehet minősíteni, kizárólag, ha igazolást nyer, hogy a Rendelet 13. cikk (1) bekezdésének utolsó mondatában szereplő késedelem az ott megjelölt időtartamot meghaladó.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[25] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben az ítélet hatályon kívül helyezését, és az elsőfokon eljáró bíróság új eljárás lefolytatására utasítását kérte állítva, hogy az az ügy érdemére kiható módon jogszabálysértő, ugyanis tévesen értelmezte a 640/2014 Rendelet előírásait, és jogsértő módon állapította azt meg, hogy a Rendelet 13. cikk (1) bekezdése alkalmazandó a szaporítási események bejelentése tekintetében is.

[26] Felülvizsgálati kérelmében ismertette a Jogcímrendelet I. 7. § (2b) bekezdése, s a Jogcímrendelet II. 9. § (6a) bekezdése azonos tartalmú rendelkezését, mely szerint az adott támogatási jogcím vonatkozásában csak azok a szaporítási események tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak, és csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg támogatás, melyek a termékenyítési rendszerbe, az arra rendszeresített bizonylaton és formában tárgyév december 31-ig hibátlanul bejelentésre kerülnek.

[27] Utalt az EMGA-ból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételeivel kapcsolatos eljárási szabályokról szóló 22/2016. (IV.05) FM rendelet 16. § (1) és (2) bekezdésére, mely szerint, amennyiben az egységes kérelmet tárgyév május 15-e után, de a tárgyév június 09-i jogvesztő határidőt megelőzően nyújtják be, akkor a Kincstár a támogatási összeget munkanaponként egy százalékponttal csökkenti.

[28] Az alperes szerint a 640/2014 Rendelet 13. cikk (1) bekezdése hatálya nem terjed ki a NÉBIH által működtetett szakrendszerekre, így a termékenyítési rendszerbe történő bejelentésekre sem, ugyanis a Rendelet ezen szakasza a támogatási, vagy kifizetési kérelmek, illetve az ahhoz kapcsolódó, a támogatási hatósághoz benyújtandó igazoló dokumentumok benyújtására vonatkozóan állapít meg előírásokat, melyet alátámaszt az érintett rendelkezés normaszövegben elfoglalt helye, és a Rendelet preambuluma is. Hangsúlyozta, hogy a Rendelet 13. cikk (1) bekezdése azért sem bír relevanciával, mert nem az a körülmény áll fenn, hogy a felperes a támogatási kérelmet, vagy az ahhoz kapcsolódó igazoló dokumentumot késedelmesen nyújtotta volna be.

A felülvizsgálati kérelem érvelése szerint a termékenyítési rendszerbe történő adatbejelentés nem feleltethető meg a 640/2014 Rendelet 13. cikk (1) bekezdésében megjelölt, a támogatási hatósághoz benyújtandó igazoló dokumentumoknak.

[29] A felülvizsgálati kérelem szerint a vonatkozó jogszabályi előírások helyes értelmezése az, hogy amennyiben a szaporítási esemény bejelentésére az előírt határidőben nem került sor, úgy az érintett egyedet a 640/2014 Rendelet 30. cikk (4) bekezdése e) pontjában foglaltakra figyelemmel, meg nem határozottnak kell tekinteni, és a Rendelet 31. cikke szerinti jogkövetkezmény alkalmazandó.

[30] Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság olyan szankció alkalmazását írta elő a megismételt eljárásra, amelyről a közösségi előírások maguk sem rendelkeznek, a 640/2014 EU rendelet 13. cikk (1) bekezdése ugyanis a teljes támogatási kérelem elutasítását írja elő arra az esetre, amennyiben a késedelem a 25 napot meghaladja.

[31] A felülvizsgálati kérelem szerint az ítélet tévesen hivatkozott a Kúria Kfv.IV.35.256/2021/5. számú ítéletére, mert az a jelen ügyhöz képest eltérő jogszabályi környezetben, eltérő tényállási elemekkel bíró ügyben került meghozatalra.

[32] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében a Debreceni Törvényszék ítélete hatályában való fenntartására tett indítványt.

[33] A felperes évelése szerint a felülvizsgálati kérelem tévesen állította, hogy a 640/2014 Rendelet 13. cikke nem vonatkozik a termékenyítési rendszerbe történő szaporítási esemény bejelentésére. Utalt arra, hogy a Rendelet 2. cikk, a fogalommeghatározások körében (1) bekezdés 5. pontjában magyarázza az „egyéb nyilatkozat” fogalmát, amelybe beletartozó – a támogatási, vagy kifizetési kérelmek kivételével – bármely olyan nyilatkozat, vagy dokumentum, amelyeket a kedvezményezettnek, vagy egy harmadik félnek be kell nyújtania, vagy meg kell őriznie annak érdekében, hogy egyes vidékfejlesztési intézkedések különleges következményei teljesüljenek.

A rendelet 2. cikk (1) bekezdés 5. pontja és 13. cikk (1) bekezdéséből következően az alperes nem hivatkozhat arra, hogy a szaporítási események nem kapcsolódnak a támogatási kérelmekhez, ugyanis a támogatási jogosultságnak a szaporítási események igazolása egyfelől feltétele, továbbá az alperes nem hivatkozhat arra, hogy a termékenyítési rendszer független az elsőfokú szervtől, mivel egyéb nyilatkozatnak minősül az is, amit harmadik félhez kell benyújtani.

[34] A felülvizsgálati ellenkérelem utalt az Alaptörvény 28. cikke bíróságok számára irányadó jogértelmezési előírására, s ezzel összefüggésben a 640/2014 Rendelet preambulának [15] bekezdésére, mely szerint a támogatási és kifizetési kérelmek, illetve egyéb nyilatkozatok benyújtására, vagy bármely igazoló dokumentumra vonatkozó határidők betartása nélkülözhetetlen, és indokolt olyan határidőkről rendelkezni, amelyeken belül a

késedelmes benyújtás még elfogadható. Emellett a késedelmes benyújtás esetén visszatartó erejű csökkentést kell alkalmazni. Ebből következően is indokolt figyelembe venni az arányosság elvét, mint ahogy erre a [19.] preambulum bekezdés is utal. A felperes érvelése szerint az arányosság elvének nem felel meg az, amennyiben egy napos késedelmet a támogatás teljes megvonásával szankcionálnak, milliós nagyságrendű szankció alkalmazásával.

[35] A felülvizsgálati ellenkérelem hangsúlyozta, hogy az EUMSZ 38. cikke közös mezőgazdasági és halászati politikát határoz meg és hajt végre, amelyhez egységes európai szabályozás szükséges, s utalt arra, hogy az Európai Unió Bírósága állandó ítélkezési gyakorlata szerint a tagállamok eljárásjogi autonómiáját az egyenértékűség és a tényleges érvényesülés keretei között kell értelmezni, mely azt jelenti, hogy figyelemmel kell lenni az EU által felállított keretekre, és az eljárási szabályok a gyakorlatban nem nehezíthetik meg az uniós jogrend által biztosított jogok gyakorlását.

A Kúria döntése és jogi indokai

[36] A felülvizsgálati kérelem alaptalan az alábbiak miatt.

[37] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 118. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálni kért ítéletet a felülvizsgálati kérelem és felülvizsgálati ellenkérelem keretei között megvizsgálta, s e vizsgálat eredményeként megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem az elsőfokú bíróság ítélete jogsértő voltára alaptalanul hivatkozott az alábbiak miatt.

[38] A Kúria elsőként hangsúlyozza, hogy a felülvizsgálati eljárásban – a felülvizsgálati kérelemre és ellenkérelemre tekintettel – kizárólag arról kellett a Kúriának döntenie, hogy a Bizottság 2014. március 11-i 640/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete 13. cikk (1) bekezdése a szaporítási események TER-be történő késedelmes bejelentése esetén alkalmazható-e, továbbá, hogy a felülvizsgálni kért ítélet helyesen hivatkozott-e a Kúria Kfv.IV.35.256/2021/5. számú ítéletére, mint referencia ítéletre, a jogvitában vizsgált jogkérdéssel összefüggésben.

Ebből következően, erre irányuló felülvizsgálati kérelem hiányában, a felülvizsgálati eljárásnak tehát nem képezte tárgyát a felülvizsgálni kért ítélet indokolása [19] pontjában szereplő azon megállapítás helyessége, hogy a Jogcímrendelet I.13.§ (3) bekezdés c.) pontja nem írja felül ugyanezen jogcímrendelet 7.§ (2b) bekezdését.

[39] Figyelemmel arra, hogy a felülvizsgálati eljárásban érintett jogvitában, az anyatehéntartás támogatásához kapcsolódó feltételek, és a támogatás iránti kérelem, az ahhoz

kapcsolódó ellenőrzés, és az esetleges szankciók alkalmazása az Európai Unió közös agrárpolitikájának részét képezik, ebből következően mind az EMGA-ból finanszírozott egységes terület alapú támogatás, valamint ahhoz kapcsolódó átmeneti nemzeti támogatás igénybevételevel kapcsolatos egyes kérdésekről szóló 5/2015. (II.19) FM rendelet (Jogcímrendelet I), mind a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételenek szabályairól szóló 9/2015. (III.13) FM rendelet (Jogcímrendelet II.) Európai Unió jogforrásainak való megfelelést szolgálja, és az abban foglaltak megsértésére vonatkozó szankciók alkalmazása is a Bizottság 2014. március 11-i 640/2014/EU felhatalmazáson alapuló Rendelete alapján történhet.

[40] Itt jegyzi meg a Kúria, hogy a 640/2014. Rendeletet az EU 2021/2116. Európai Parlamenti és Tanácsi Rendeletnek a közös agrárpolitika keretében működő integrált igazgatási és kontroll rendszer, valamint a feltételeességhez kapcsolódó közigazgatási szankciók alkalmazása és kiszámítása tekintetében történő kiegészítéséről szóló 2022. május 04-i 2022/1172 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet hatályon kívül helyezte, ugyanakkor a jogvita tényállásának időpontjára tekintettel a Bizottság 640/2014 felhatalmazáson alapuló rendelete jelen jogvitára még alkalmazandó.

[41] A mezőgazdasági termelők részére tagállamok által nyújtható, termeléstől függő támogatás nyújtásának lehetőségét a közös agrárpolitika keretébe tartozó támogatási rendszerek alapján a mezőgazdasági termelők részére nyújtott közvetlen kifizetésekre vonatkozó szabályok megállapításáról szóló Európai Parlament és Tanács 1307/2013/EU rendelet 52. cikke teremti meg.

A termeléstől függő önkéntes támogatás odaítélésének feltételeit a tagállamok a termeléstől függő támogatási intézkedésekre vonatkozó jogosultsági kritériumokat az 1307/2013/EU rendeletben meghatározott keretrendszerrel, valamint a Bizottság 639/2014/EU felhatalmazáson alapuló rendelete szabályozásával összhangban állapítják meg. Ez utóbbi Rendelet 53. cikk (4) bekezdése szerint, amennyiben a termeléstől függő támogatás szarvasmarhafélékre [...] vonatkozik, a tagállamok a támogatás jogosultsági feltételeként meghatározzák az állatok azonosítására és nyilvántartására vonatkozóan az 1760/2000/EK Európai Parlamenti és Tanácsi rendeletben, illetve a 21/2004/EK Tanácsi rendeletben előírt követelményeket. Az 1760/2000/EK rendelet a szarvasmarhák azonosítási és nyilvántartási rendszerét szabályozza, amelyhez kapcsolódóan kiemelendő, hogy abban nem szerepel a szaporítási események bejelentésének kötelezettsége. A Kúria megjegyzi, hogy a szarvasmarha fajok egyedeinek jelöléséről, valamint egységes nyilvántartási és azonosítási rendszeréről szóló, az Európai Parlament és Tanács 1760/2000/EK rendeletnek való megfelelést, és annak végrehajtását szolgáló 99/2002 (XI.5.) FVM rendelet sem tartalmaz olyan szabályozást, mely szerint az ENAR-ba az ellésekhez nem kapcsolódó szaporítási eseményeket be kellene jelenteni.

[42] A közös agrárpolitika finanszírozásáról, irányításáról és monitoringjáról az Európai Parlament és Tanács 1306/2013/EU rendelete tartalmaz szabályozást, és az 1306/2013/EU rendeletnek az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer, a kifizetések elutasítására és visszavonására vonatkozó feltételek, valamint a közvetlen kifizetésekre, a vidékfejlesztési

támogatásokra és a kölcsönös megfeleltetésre alkalmazandó közigazgatási szankciók tekintetében történő kiegészítéséről a Bizottság 2014. március 11-i 640/2014/EU felhatalmazáson alapuló Rendelete rendelkezik.(640/2014 Rendelet) Ennek 13. cikk (1) bekezdése szabályozza a késedelmes benyújtáshoz kapcsolódó szankciókat. Az (1) bekezdés szerint a Rendelet szerinti támogatási, vagy kifizetési kérelmeknek a Bizottság által megállapított végső határidőt követő benyújtása munkanaponként 1%-os csökkenést eredményez azon összegekből, amelyekre a kedvezményezett a kérelmek határidőig történő benyújtása esetén jogosult lett volna. A 13. cikk (1) bekezdés 2. albekezdése ezen 1%-os csökkentést, mint szankciót rendeli alkalmazni „az illetékes hatóságnak benyújtandó támogatási kérelmek, dokumentumok, szerződések, vagy egyéb nyilatkozatok esetében is, amennyiben ezek a támogatási kérelmek, okmányok, szerződések, vagy nyilatkozatok megalapozó jelleggel bírnak a szóban forgó támogatási jogosultság szempontjából”

A 13. cikk 3. albekezdése szerint, amennyiben a késedelem meghaladja a 25 naptári napot, a kérelmet elfogadhatatlannak nyilvánítják, és a kedvezményezett nem részesül támogatásban.

[43] A 13. cikk (1) bekezdés 2. albekezdésében szereplő egyéb nyilatkozatok fogalmát ugyanezen Rendelet 2. cikk (1) bekezdés 5. pontja értelmező rendelkezése adja meg, mely szerint egyéb nyilatkozat – a támogatási, vagy kifizetési kérelmek kivételével – bármely olyan nyilatkozat, vagy dokumentum, amelyeket a kedvezményezettnek, vagy egy harmadik félnek be kell nyújtania, vagy meg kell őriznie annak érdekében, hogy egyes vidékfejlesztési intézkedések különleges követelményei teljesüljenek.

[44] A felülvizsgálati kérelemben állítottakkal ellentétben a Jogcímrendelet I. 7. § (2b) bekezdése, és a Jogcímrendelet II. 9. § (6a) bekezdése szerint teljesítendő bejelentés egy ilyen, a 640/2014 Rendelet 13. cikk (1) bekezdés 2. albekezdése szerint nyilatkozatként értelmezendő.

[45] A Jogcímrendelet I. 7. § (2b) bekezdése, és a Jogcímrendelet II. 9. § (6a) bekezdése azonos módon arról rendelkezik, hogy az adott támogatási jogcím vonatkozásában igényelt állapotokra vonatkozó adminisztratív ellenőrzés során kizárólag azon szaporítási események tekinthetők a támogatás szempontjából elfogadhatónak és a támogatás csak azon adatok figyelembevételével állapítható meg, amelyek a termékenyítési rendszerbe az arra rendszeresített bizonylaton és formában tárgyév december 31-ig hibátlanul bejelentésre kerülnek.

[46] A felperes esetében az ellésekhez nem kapcsolódó szaporítási események bejelentése – a felperes által sem vitatottan – december 31-t követő 3 nappal később, január 03-án történt meg.

[47] A felülvizsgálati kérelem eredménytelenül hivatkozott arra, hogy a Bizottság 640/2014 Rendelete 13. cikk (1) bekezdése kizárólag a támogatási, vagy kifizetési kérelmek

és a közvetlenül ahhoz kapcsolódó igazoló dokumentumok benyújtására vonatkozóan állapít meg előírásokat, amelyre az alperes érvelése szerint a rendelkezés normaszövegben elfoglalt helye, annak támogatási és kifizetési kérelme fejezetben történő elhelyezése utal.

A Kúria szerint ugyanis az előző bekezdésben foglalt érvelésen túlmenően, ezt az állítást cáfolja egyrészt az, hogy a Jogcímrendelet I. 17. § szabályozásából következően az anyatehéntartás termeléshez kötött támogatás iránti kérelem benyújtásához kapcsolódóan nem kell külön kifizetés iránti kérelmet előterjeszteni, mert arról a Kincstár tárgyévét követő év június 30-ig hoz döntést, másrészt a Jogcímrendelet I. 26. § (5) bekezdése kifejezetten utal arra, hogy a 7. § (1) bekezdés c) pontja szerinti támogatási jogcímek esetében – azaz az anyatehéntartás támogatás iránti kérelem esetében is – a támogatási kérelem az egyes jogcímeknél meghatározott határidőn túl, a 640/2014 Rendelet 13. cikkében foglaltakra figyelemmel nyújtható be.

Emellett a felülvizsgálati kérelem azon érvelése, hogy a termékenyítési rendszerbe történő bejelentés a támogatási eljárástól teljesen független, ellentmondani látszik annak az alperesi állításnak, hogy a felperes által előterjesztett anyatehéntartás támogatásra való jogosultság egyik feltétele a termékenyítési rendszerbe történő, határidőben történő bejelentkezés.

[48] A Kúria kiemeli azt is, hogy a támogatási és kifizetési kérelmekhez kapcsolódó bármely szabálytalanság következményeként alkalmazandó szankció meghatározására vonatkozóan a Bizottság 640/2014/EU felhatalmazáson alapuló Rendelete preambulumban többször visszatérő módon történik utalás a szankció visszatartó ereje és hatékonysága mellett az arányosság elvére is. (lásd: 640/2014 Rendelet preambulum bekezdés [15,] [19][27])

[49] A felülvizsgálati kérelem eredménytelenül hivatkozott az ítélet indokolása [75] pontjában szereplő, a megismételt eljárásra adott iránymutatás hibájára is, az elsőfokú bíróság iránymutatásával a Kúria egyetért.

[50] A Kúria álláspontja szerint – a felülvizsgálati kérelemben állítottakkal ellentétben – a Kúria Kfv.IV.35.256/2021/5. számú ítéletére a felülvizsgálni kért ítélet, mint referenciaítéletre, helyesen hivatkozott.

[51] A Kúria álláspontja szerint ugyanis az a különbség, hogy a referencia ítélet tényállása a növénytermelési ágazatban alkalmazandó termeléshez kötött közvetlen támogatáshoz, míg jelen felülvizsgálati eljárás tényállása az állattenyésztési ágazatban alkalmazandó termeléshez kötött közvetlen támogatáshoz kapcsolódik, nem zárja ki az ügyszakosság – Kúria által többször lefektetett, és többek között a JPE. I. 60002/2021/7. számú jogegységi határozatban is megjelenő azon feltételét, hogy a jogértelmezés szempontjából releváns tényeknek, valamint az alkalmazott anyagi jogi jogszabályoknak kell azonosnak lennie.

A két ügyben ugyanis azonos a megválaszolandó jogkérdés, konkrétan, hogy az adott támogatási jogcímhez kapcsolódó valamely igazolás, vagy bejelentés, vagy adatszolgáltatásnak a jogszabályban meghatározott időponthoz képesti elkésletten történő bejelentése esetére alkalmazható-e a Bizottság felhatalmazáson alapuló 640/2014 Rendelete 13. cikk (1) bekezdése.

[52] Amellett, hogy a referenciaítéletben és jelen jogvitában szabályozott termeléshez kötött közvetlen támogatás feltételei azonos jogcímrendeletben kerültek szabályozásra, jelesül a Jogcímrendelet II.-ben, továbbá mindkét támogatás forrása az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapnak (EMGA), az Európai Bizottság által meghatározott pénzügyi keret, továbbá mindkét ügyben a támogatás iránti kérelmet az egységes támogatási kérelemhez kapcsolódóan, a tárgyév májusában kell benyújtani – amely időpontban mindkét ügyben észszerűen nem lehet a támogatásra való jogosultság utóbb megvalósuló feltételeit igazolni, továbbá mindkét ügyben a támogatási kérelem benyújtására megállapított határidő betartása megtörtént, és csak a külön bejelentést igénylő jogcselekmény (a referencia ítéletben a minimális hozamigazolás, jelen közigazgatási jogvitában a szaporítási esemény bejelentése) nem történt meg a jogszabályban meghatározott határideig.

[53] A Kfv.I.35.256/2021/5. számú ítélet elvi tétele megállapítása szerint az ott vizsgált termeléshez kötött támogatás igénybevételeire irányuló kérelem elbírálásához, a jogosultság megállapításához, miután szükséges a minimális hozamot igazoló dokumentum, ezért azok a 640/2014 Rendelet 13. cikk (1) bekezdése szerinti dokumentumnak minősülnek, melyekre a Rendelet 13. cikk (1) bekezdésében foglaltakat alkalmazni kell, abban az esetben, ha a kérelmező a dokumentum benyújtására vonatkozó, a betakarítás időszakára épülő határidőt 25 naptári nappal nem haladta meg.

[54] A Kúria álláspontja szerint a referencia határozatban vizsgált minimális hozamot igazoló dokumentum Jogcímrendelet II. 20. § (3) bekezdése szerinti, MVH részére történő megküldése késedelme azonos megítélés alá esik a Jogcímrendelet I. 7. § (2b) bekezdése és a Jogcímrendelet II. 9. § (6a) bekezdésében meghatározott, szaporítási esemény bejelentési kötelezettség késedelmes teljesítésével.

[55] A Kúria vizsgálta, hogy az anyatehéntartás támogatás iránti kérelem, és a szaporítási esemény bejelentése összefüggésében született-e határozat, és megállapította, hogy a Jogcímrendelet I.7.§ (2b) bekezdésében és a Jogcímrendelet II. 9.§ (6a) bekezdésben szabályozott szaporítási esemény bejelentési kötelezettség elmaradása kérdését a Kúria még nem vizsgálta.

A Kúria megállapította, hogy a Kfv.V.35.597/2021/8.számú határozattal összefüggésben az ügyszakosság nem állapítható meg, figyelemmel arra, hogy a 2017. évi anyatehéntartás iránti kérelem tárgyú ügyben a Kúria a Jogcímrendelet I.13.§ (3) bekezdésében szabályozott, az ellésekhez kapcsolódó szaporítási esemény bejelentése elmaradásához kapcsolódó szankciót

vizsgálta, a Kúria jelen felülvizsgálati eljárásban vizsgált tényállása pedig az ellésekhez nem kapcsolódó szaporítási esemény bejelentése késedelme kérdését elemezte.

[56] A fentiek alapján a Kúria megállapította, hogy a felülvizsgálni kért ítélet az alkalmazandó jogszabályokat helyesen értelmezte, olyan eljárási szabálysértést nem követett el, amely az ügy elbírálására kihatott volna, a Kúria közzétett határozatától sem tért el jogkérdésben, ezért a Kúria a Kp. 121. § (2) bekezdése alkalmazásával az ítélet hatályában való fenntartásáról rendelkezett.

A döntés elvi tartalma

[57] *Az anyatehén tartás támogatás igénybevételére vonatkozó kérelem elbírálásához, miután megalapozó jelleggel bír a támogatási jogosultság szempontjából a termékenyítési rendszerbe történő szaporítási esemény bejelentése, ezért amennyiben a kérelmező a TER-be történő szaporítási esemény bejelentésével a Jogcímrendelet I. 7. § (2b) bekezdésében, és a Jogcímrendelet II. 9. § (6a) bekezdésében meghatározott határidőt túllépi, akkor a 640/2014/EU Bizottsági rendelet 13. cikk (1) bekezdésében szereplő szankciót kell alkalmazni, amennyiben a késedelem a 25 naptári napot nem haladja meg.*

Záró rész

[58] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése szerint tárgyaláson bírálta el, mivel a felülvizsgálati ellenkérelmet benyújtó felperes tárgyalás tartását kérte.

[59] A felülvizsgálati eljárásban felmerült, és az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdése szerinti mértékű, és tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték az alperes Itv. 50. § (1) bekezdés c) pontján alapuló személyes illetékmentessége folytán az Állam terhe.

[60] A Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 83. § (1) bekezdése alapján az alperes köteles a felperes felülvizsgálati eljárásban felmerült perköltsége megfizetésére, melynek összegét a Kúria a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján a csatolt ügyvédi megbízási szerződésben kikötött munkadíj figyelembevételével állapított meg.

[61] A Kúria határozatával szembeni további felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2025. február 27.

Dr. Hajnal Péter s.k.

a tanács elnöke

Dr. Figula Ildikó s.k.

előadó bíró

Dr. Heinemann Csilla s.k.

bíró

Dr. Banu Zsoltné dr. Szabó Judit s.k.

bíró

Dr. Tóth Kincső s.k.

bíró